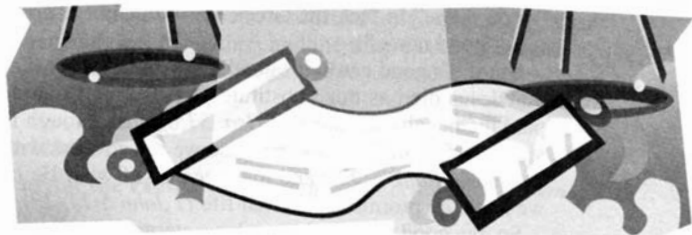

DOMMEN SKAL BEGYNNE

Bakgrunnsstoff *Fork 12,14; Dan 12,1.2; Matt 8,12; 22,1-13; 25,31-33.46; Joh 3,18; 2 Kor 5,10.*

Minnevers «Den dagen Gud ved Jesus Kristus dømmer det som skjuler seg i menneskene, slik jeg har forkynt i mitt evangelium» (Rom 2,16).

Oversikt over ukens lekse Graffiti skrevet på mur av en italiensk ateist: «Det finnes ingen Gud – og Maria er hans mor!»

Morsomt, men med et viktig poeng: Vi mennesker er subjektive. Vi kan gjerne prøve å være objektive og se oppriktig, logisk og rettferdig på ting, helt uten forutfattede meninger – men vi kommer uvegerlig drassende med våre egne tanker, vår kultur, stemninger og erfaringer, uansett emne. Selv tanken om ikke å ha forutfattede meninger om ting er egentlig å ha forutfattede meninger om noe.

Mens vi innser våre begrensninger skal vi denne uken prøve å være så objektive som det går an når vi ser på det Bibelen sier om dommen. La oss foreløpig glemme både 1844, dommen før Jesu gjenkomst, Ellen White, Hiram Edson i åkeren og alt det der. La oss i stedet la Bibelen tale for seg selv om dette viktige emnet. Og når den gjør det, skal vi se hva slags svar den gir på

følgende spørsmål: Hva er sammenhengen mellom dommen og evangeliet? Hva blir sluttresultatet av dommen? Skal kristne dømmes? Hvilken rolle spiller gjerningene i dommen? Når finner dommen sted?

Ingen av disse svarene kan hver for seg gi oss alt det vi trenger å vite om emnet, men sammen veber de et pent mønster som setter oss i stand til å forstå tanken om dommen bedre, hva våre forutfattede meninger enn måtte være.

SØNDAG

Timen da han skal holde dom

Vi adventistkristne sier gjerne at Jesu Kristi evangelium er «godt nytt». Det greske ordet som blir oversatt «evangelium» betyr faktisk akkurat dette: «godt nytt».

Men hva er det så som er så godt nytt, hvis det er det det er? Det er godt nytt at Jesus døde i vårt sted (1 Pet 2,24); at han betalte for vår synd på korset (Jes 53,6); at vi ved troen på ham står fullkomne i Gud, for vi er kledd i en fullkommen rettferdighet (Rom 3,22) og at vi på grunn av det han har gjort for oss har løftet om evig liv (1 Joh 5,11.12).

Det er altså godt nytt at vi har evig liv, men i motsetning til hva?

Les versene nedenfor. Hva er alternativet for dem som blir stående uten evig liv? Dan 12,2; Matt 8,12; 25,46; Joh 3,18; 2 Tess 1,9; Åp 14,11.

Ta en titt på noen av bildene og uttrykkene i disse versene: «Røken fra deres pinsel», «evig avsky», «evig straff», «evig for-

tapelse», «der en gråter og skjærer tenner». Hvis det ikke er tale om dom her, hva er det da?

Evangeliets gode nyhet er altså at vi slipper å bli dømt i dommen. Evangeliet betyr med andre ord at de som har tatt imot Jesus ikke blir dømt slik som de som forkaster ham. Det finnes altså ikke noe evangelium uten dom, for evangeliets «godt nytt» innebærer at vi slipper dommen. Et evangelium uten dom er som en sirkel som ikke er rund: Evangeliet omfatter dommen.

Les Rom 2,16 og Åp 14,6-8. Hvordan beskriver disse versene sammenhengen mellom evangeliet og dommen? Hvordan kan det vi i dag har lest hjelpe deg til en klarere forståelse av det vi kan takke Gud for på grunn av Jesu offer?

MANDAG

Liv eller fortapelse

Slå opp til tekstene nedenfor. Hvilke to grupper blir her skildret?

Dan 12,2 _____

Matt 12,37 _____

Joh 3,16 _____

Joh 5,29 _____

Dommen fører til at det blir bare to grupper mennesker: de som blir frelst for evig og alltid, og de som går evig fortapt. Disse tekstene åpner ikke for noen lykkelig middelvei. I siste instans vil vi alle enten arve evig liv eller evig fortapelse.

Disse tekstene gjør det altså klart at en form for dom vil skille

de rettferdige fra de urettferdige. Det skal være en endelig dom der alles skjebne for alltid blir beseglet.

Les følgende vers: «Men når Menneskesønnen kommer i sin herlighet, og alle englene med ham, da skal han sitte på sin trone i herlighet, og alle folkeslag skal samles foran ham. Han skal skille dem fra hverandre, som en gjeter skiller sauene fra geitene, og stille sauene til høyre for seg, og geitene til venstre» (Matt 25,31-33). Hva lærer vi om dommen som vi ikke så langt har sett på?

En rekke fascinerende ting blir nevnt her. For det første: hvem blir dømt? Det står at «alle folkeslag» skal samles for ham. Det later altså til å være en form for verdensomspennende dom; alle folkeslag blir gransket, noe som betyr at alle blir gransket, for er ikke Herren «hele jordens dommer» (1 Mos 18,25)?

Her står vi også overfor det samme klare skillet: sauene og geitene, de fortapte og de frelste, de som, med Jesu egne ord, skal «gå bort til evig straff, men de rettferdige til evig liv» (Matt 25,46).

Det lar seg ikke gjøre å si det stort klarere enn som så.

Til ettertanke **Tenk gjennom de alvorlige følgene av dagens tekster. Hvor mye mer innsats burde du legge for dagen, ikke bare for din egen sjel, men i bønn og trofast arbeid for andres frelse?**

TIRSDAG

Guds hus

I går så vi at det blir en verdensomfattende dom i den siste tid. Men hva med menigheten? Hva med dem som har bekjent Jesu navn og etter alle solemerker lever et oppriktig og trofast kristenliv? Blir de også dømt?

Som kristne vet vi at Jesus ble dømt og fordømt i vårt sted på

korset. Han ble konfrontert med den dommen over synden som ellers ville ha rammet oss (se Jes 53,4-6; Matt 20,28; Rom 5,8; 2 Kor 5,14; Ef 5,2; 1 Tess 5,10). Som Ellen White sa det: «All vår synd ble lagt på Kristus som vår stedfortreder og borgersmann. Han ble regnet som overtreder for at han skulle kjøpe oss fri fra lovens fordømmelse. Skylden som hvilte på enhver av Adams etterkommere, lå som en byrde på ham.» —*Alfa og Omega*, bind 5, side 306 (DA:753). Skal så den kristne slippe dommen fordi Jesus ble dømt i vårt sted?

Finn frem til tekstene nedenfor. Hvordan besvarer de spørsmålet: Blir de kristne dømt?

Matt 7,21-23 _____

Hebr 10,30 _____

Rom 14,10 _____

1 Pet 4,17 _____

Disse tekstene, og mange med dem, gjør det klinkende klart at Guds folk, hans menighet, *vil* bli dømt. Da Jesus i Matteus irettesatte dem som hevdet at de gjorde mye flott «ved ditt navn», så taler han ikke til ateister, hinduer eller tilhengere av Tor og Odin, for de gjør ikke noe i hans navn. Det er det kristne som gjør. Når Paulus sier at «vi skal alle frem for Guds domstol», regner han seg selv blant dem som skal bli dømt.

Det er ingen tvil om at Guds ord sier at de som bekjenner seg til å følge Jesus, de som faktisk er hans folk (Hebr 10,30), vil bli dømt i endens tid.

Til ettertanke Når ble du sist dømt, med rette eller urette? Hva betyr det for deg å vite at det er Gud som skal dømme til slutt, og at hans dom er rettferdig og nådig? Hvorfor er du mer opptatt av nåde enn rettferd? Hvorfor trenger du det?

ONSDAG

«Alt som er skjult»

«For Gud skal dømme hver gjerning, holde dom over alt som er skjult, enten det er godt eller ondt» (Fork 12,14).

Salomo skriver hele Forkynnerens bok før han avslutter med verset ovenfor, og like klart som noe annet i Skriften sier det at dommen er reell nok og omfatter våre gjerninger, ja også «alt som er skjult».

Salomo er så klart ikke den eneste som forteller om dom etter gjerninger. Jesus la ikke noe mellom da han i Matt 12,36.37 sa at «Hvert unyttig ord menneskene sier, skal de svare for på dommens dag. Ja, etter dine ord skal du kjennes rettferdig, og etter dine ord skal du dømmes skyldig.» Peter uttaler seg også klart: «Dere påkaller Gud som far, han som uten å gjøre forskjell dømmer enhver etter hans gjerninger; da må dere også leve i frykt den tid dere ennå er her som fremmede» (1 Pet 1,17). Paulus var også klar over at det ville bli en dom etter gjerninger: «For vi skal alle fram for Kristi domstol, for at hver og en skal få igjen for det han har gjort i sitt liv i legemet, enten godt eller ondt» (2 Kor 5,10). I Åpenbaringen skriver Johannes om en dom etter gjerninger: «Og jeg så de døde, både store og små: De stod foran tronen, og bøker ble åpnet. Så ble en annen bok åpnet, livets bok. Og de døde ble dømt etter det som stod skrevet i bøkene, etter sine gjerninger» (Åp 20,12).

Hvilke andre bibeltekster kjenner du, for eksempel lignelser, der det tales klart om en dom etter gjerninger?

Hvorfor er det rimelig at det blir en dom etter gjerninger? Hvordan skulle Gud kunne være rettferdig uten en slik dom når man tenker på all den ondskap som er begått i verden? Bruk linjene nedenfor og skriv hvorfor det er viktig, især i lys av teodicéen (se siste ukes lekse) at det blir en dom etter gjerninger. Vær forberedt på å sammenligne med andres notater på sabbaten.

TORSDAG**Han har sin lønn med seg**

Les Matteus 22,1-13 og svar på følgende spørsmål:

1. Hva dreier all denne billedbruken seg om? (Se Jes 62,5; Hos 2,19; Matt 9,15; Åp 21,2).

2. Hva innebærer det faktum at den som hadde tatt imot innbydelsen, stod overfor dom?

3. Hva skjedde med ham som ved nærmere ettersyn viste seg å ikke ha bryllupskledningen på?

Denne lignelsen lærer også at det foregår en slags dom før dommen settes i ut i livet. Selv våre verdslige domstoler domfeller ingen før saken er undersøkt. Åpenbaringen 22,12, der Herren sier at han har sin lønn med seg når han vender tilbake, innebærer også en forutgående dom (for hvorfor skulle han allerede ha belønningen med seg hvis det ikke på forhånd var blitt avgjort hvem som skulle få den?). Andre Korinterbrev 5,10 innebærer en avgjørelse før den endelige belønningen eller dommen, slik at «hver og en skal få igjen for det han har gjort i sitt liv i legemet». Denne tanken finner vi også i Daniel 12,1, der de blir frelst, de som finnes oppskrevet i livets bok.

Enhver dom etter gjerninger innebærer en granskning av disse gjerningene før overrettelsen av den belønningen eller straffen som disse gjerningene har fortjent, enten det gjelder en dom hundre år eller hundre sekunder før straffen eller rettferdiggjørelsen settes i verk. Og siden mange av de tekstene vi har sett på denne uken sier at denne belønningen eller straffen finner sted ved Jesu annet komme, må det gjennomføres en slags dom før denne begivenheten.

Til ettertanke **Hvordan ville du like å bli dømt, eller endog straffet, før det overhodet var blitt gjennomført noen slags rettferdig og logisk dom? Så hvorfor er tanken om en forutgående dom både rimelig og logisk? Tenk også på dette med teodicéen, at Guds behandling av Satan, synden og det onde skal bli rettferdiggjort. Hvordan bidrar tanken om teodicéen til vår forståelse av behovet av en granskning forut for domsavsigelsen?**

FREDAG

Videre studium

«Domstanken fortjener vår oppmerksomhet, for den omfatter spørsmålet om (a) Guds rettferd i en urettferdig verden (teodicé), (b) straff for det gale som er gjort (c) de uskyldiges lidelser, (d) løsningen på striden mellom godt og ondt og (e) slutten på synd og lidelse. Men fremfor alt vil den endelige dom renske

Skaperen – hans vesen, lov og styresett – i alles øyne, både hos de fortapte og hos de som er forblitt tro mot ham, og dermed er det sikret evig fred og trygghet for universet. Skriften ser derfor på dommen som en uløselig del av det ‘evige evangelium’ (Åp 14,6.7)» -*Handbook of Seventh-Day Adventist Theology*, vol. 12, p. 815.

Denne uken har vi sett at Skriften lærer følgende om dom: (1) dom og evangelium henger sammen, faktisk uløselig, (2) det skal holdes en slags endelig dom i endetiden; (3) blant de som blir dømt, finnes det bekjennende kristne; (4) gjerninger er helt klart en del av denne dommen; (5) det gis bare to utganger på dommen: evig liv eller evig fortapelse; og (6) det foregår en form for dom før dommen fullbyrdes.

**Spørsmål til
drøftelse**

- 1. Se sammen på de svarene dere ga på det siste av onsdagens spørsmål. Hva kan dere lære av hverandre? Hvilken rolle spiller tanken om teodicéen i deres svar?**
- 2. Ta runden i gruppen og be alle som vil om å svare på spørsmålet: Hva synes du om utsiktene til å bli dømt etter dine gjerninger?**
- 3. Spør forskjellige medlemmer av gruppen om de noen gang har måttet avsi noen slags dom over et annet menneske. Hvordan var prosessen? Hvor viktig var det å være rettferdig? Hvor alvorlig tok de sitt ansvar? Hvorfor var det viktig å samle alle fakta før man trakk sine konklusjoner? Hva kan gruppen lære av det som ble sagt for bedre å forstå tanken om Guds dom?**